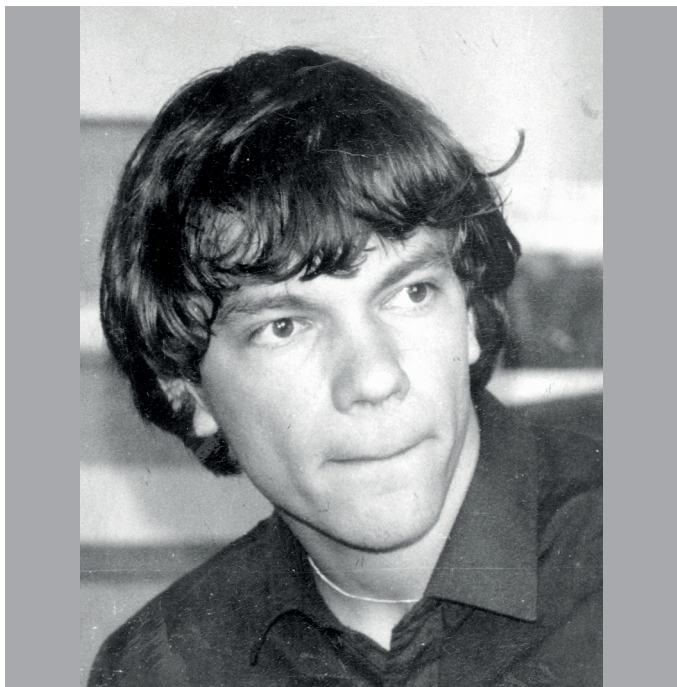

**MATEMATIKA
TAGOZAT**

[Tofi:] A Fazekasban első sikerélményem az volt, amikor az építőtáborban az általam kitalált módszerrel fölényesen nyertük a paradicsomszedő versenyt. A többi már nem ment ilyen könnyen. Gyorsan megtanultam, hogy az eredményekért kitartóan kell dolgoznom. Egyszerűsítette a dolgomat, hogy Kavics tanár úr matekórái élményszámba mentek, Gyapay tanár úr történelemóráin pedig Indiana Jonesnak érezhettem magam. Kivételes tanáraim voltak.

(Tofi, azaz Tófalvi György 1989-ben diplomázott a BME villamosmérnöki karán, híradástechnika szakon, 1997-ben pedig mérnök-közgazdász diplomát szerzett a Corvinuson. Második németországi munkahelyén a frankfurti Techem GmbH-hoz szerződött, a magyar leányvállalat megalapítása után a társaság igazgatója lett. Mára a cég az egész országra kiterjedő értékesítési hálózattal és milliárdos forgalommal piacvezető Magyarországon.)

[Gyurci:] Másfél év a Fazekasban egy életre szóló motiváció. Az osztállyal együtt kezdtem én is 1979 szeptemberében, a ceglédi zöldségszedő táborban. Szerencsémre Törövel, Tóthúrral és Zsolttal alkottuk a sztahanovista élbrigádöt (pont a Tofiék

melletti szőlősorban). Az említett fejben sakkozás mellett a zsáknorma túlteljesítés elméleti értelmetlenségéről és a metaszókések élezéséről szóló vitákra emlékszem (hosszú unszolás után helyi irányítónk végre kifente a késeinket, ezután rögtön majdnem levágtam az ujjam vele, ahogy előre megmondta).

(Gyurci, Zolnai György a cambridge-i matematika után a Francia Insead-on szerzett MBA végzettséget 1994-ben, majd 2024-ben

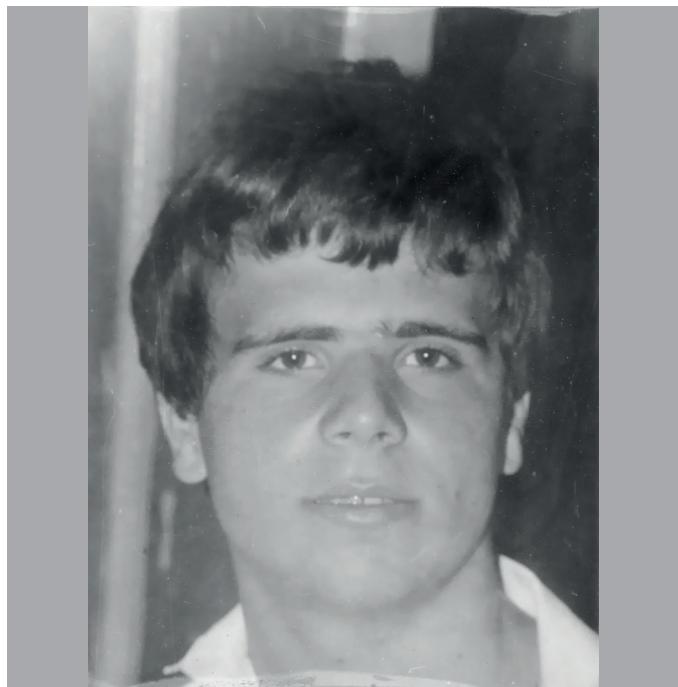

az ELTE-n középiskolai matematika-tanári diplomát. Mintegy 20 évet dolgozott külföldön az amerikai McKinsey és GE cégek banki területein tanácsadóként, majd vezetőként. Jelenleg a magyarországi Raiffeisen Bank vezérigazgatója. 14 éve vezet külföldi tulajdonban lévő kereskedelmi bankokat Magyarországon.)

[Csábos:] Gimnazista koromban az elsősök a tanévet szüretelő táborral kezdték. Minden osztályt egy két évvel idősebb osztály patronált. Szünetekben beszélgettünk, eligazítottak minket a tanulás sűrűjében, „bemutatták” a tanárokat. És udvaroltak a lányoknak. Nyárra tábort szerveztek. Emellett számos iskolai program volt. A hétvégi diszkók, a csillagtúrák és a nyári építőtáborok mind örök élmények. Másodiktól már mi is szer-

vezőkké váltunk, majd nekünk is lett patronált osztályunk. Szinte minden hétvégén volt közös program, nyáron tábor.

(Csábos, azaz Szabó Csaba 1989-ben matematikus oklevelet szerzett az ELTE TTK-n. 1992-ben kandidátus lett, 2005-ben Mestertanár Aranyéremmel tüntették ki. 2007 óta az MTA doktora. 1989 óta az ELTE-n tanít, kutatási területe az algebra és kapcsolata a matematika többi ágával. A 2010-es években érdeklődése

a hatékony tudásszerzési (tanulási, tanítási) módszerek felé fordult. Az előhívásos tanulásról szóló kutatási eredményeit már tanítják az egyetemen a fejlődépszichológia keretei között. 2017–2024-ig az Európai Matematikai Társulat Oktatási Bizottságának tagja. 2016-tól az MTA-ELTE Matematika Tanulásméleti- és Pszichológiai Kutatócsoport vezetője.)

[Nyúl:] A Fazekas megkezdése előtti nyáron megtanultam kicsit gitározni, csak úgy magamtól, mert akkori nagy szerelmem, később férjem ezen a nyáron Kaliforniába költözött. Bánatomban magammal vittem a gitáromat az építőtáborba, ahol saját szerelmes dalaimat is rendszeresen cincogtam gitárkísérettel. Mindenki észrevette abszolút dilettantizmuso-

mat, ennek ellenére sokan, többek között Astrid is, támogatóan énekelgettek velem. Ez a támogató, megértő hozzáállás volt a meghatározó élményem az egész négy év során. Bármibe fogtam is bele, mindig mellém állt valaki, aki segített és hitt bennem. Surányi László magyar OKTV-t írt velem Füst Milánról, Bali Jancsival Vivaldi-furulyaszonátákat játszottunk, Pertis Anikó tanárnő kulcsot adott a zeneteremhez, hogy hajlanként ott gyakorolhassak a zongorán. Egyszer elszundi-

káltam történelemórán. Később mondták a többiek, hogy amikor Gyapay tanár úr ezt észrevette, elnézést kért mindenkitől, hogy innentől kicsit halkabban fog előadni. Nem akart felébreszteni.

(Nyúl, Nyertes Judit, most Judit Kardos 1989-ben diplomázott az ELTE TTK-n és a BTK-n matematika-filozófia szakon. 1997-ben doktorált matematikából. 1997 óta az USA-ban dolgozik, a The College of New Jersey egyetemi docense.)

2. Iskolai, társasági élet

[Lacus:] A hétköznapiak a Sarkon (így, nagybetűvel) kezdődtek. Negyed és fél nyolc közt a körút és a Baross utca sarkán

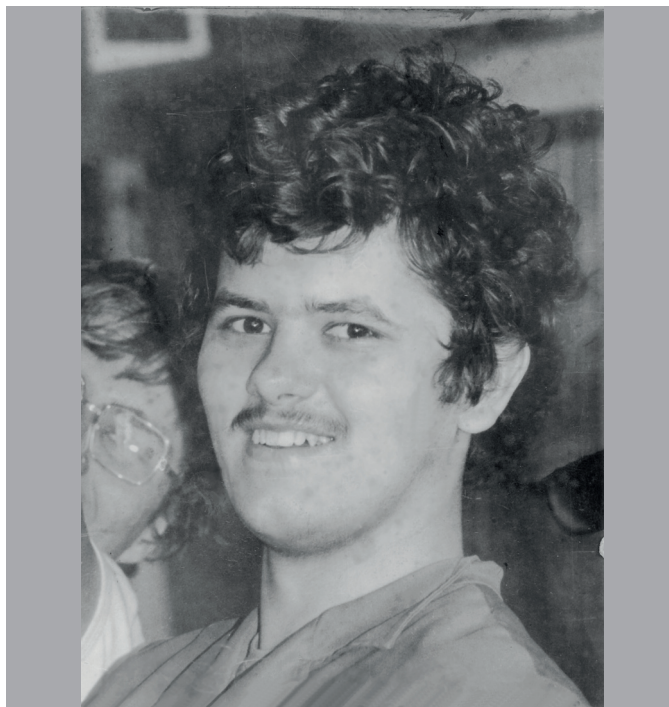
gyülekeztünk, ahonnan egy csapatban (némi szaggatással tarkítva) indultunk a Harminckettesek terén és a Kis Stáció utcán át a Horváth Mihály térre. Kevés is volt az „ellenőrzős”, hivatalos késés. Akkoriban a későn érkezőktől a portán elvették az ellenőrzőt, amit később beírással (késési pecséttel) kaptak vissza. Utólag visszagondolva kész csoda, hogy egyszer sem próbáltak minket felosztatni, ami abban az időben egyáltalán nem lett volna példa nélküli.

(Pásztor László 1989-ben szerzett kitüntetéses fizikatanár és csillagász oklevelet az ELTE-n. Szakterülete a digitális talaj- és környezeti térképezés, geoinformatika, távérzékelés, térbeli modellezés. Jelenleg az MTA doktoraként és tudományos tanácsadóként a HUN-REN ATK Talajtani Intézet igazgatójaként dolgozik.)

[Matyi:] Sokunknak volt egy másik neve a hivatalos mellett, a legegyszerűbbtől az egészen furcsáig. Nyúl, Tóthúr, James, de mondok még néhányat: Huba, a két Mocorányi, Bazsola, Jules. Kavics ebben is részt vett, adott még néhány nevet: Foto, Cérna, Törő. Ezek a nevek egyszerre voltak viccesek és találóak.

(Matyi, másként Király Árpád a Budapesti Közgazdasági Egyete-

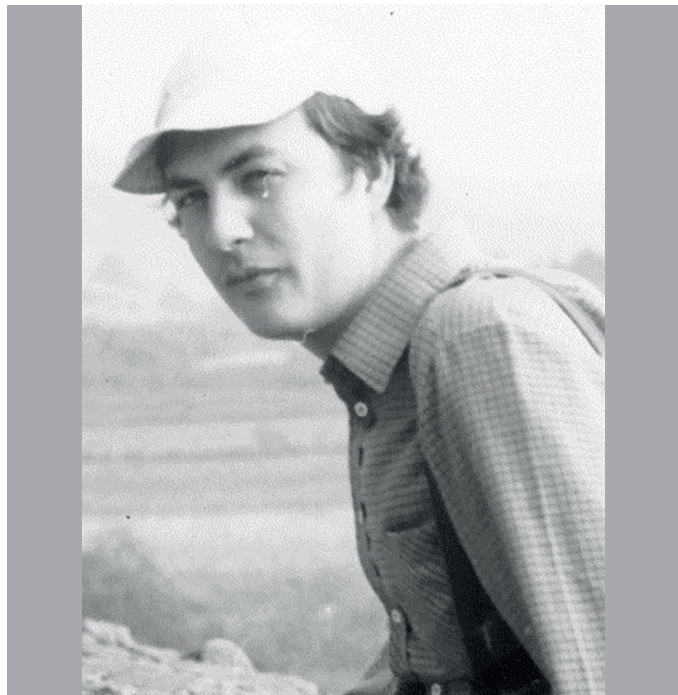
men szerzett közgazdasági diplomát 1989-ben, majd ezt követően jogi szakokleveles képzést végzett az ELTE-n. A Pénzügyminisztérium után a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletén, majd a Magyar Nemzeti Banknál töltött be vezető állásokat, később az OTP-nél helyezkedett el.)

[Astrid:] A gimnázium első éveiben különös időbeosztást alakítottam ki. A leckeírást, tanulást, dolgozatra készülést a késő esti órákban kezdtem. A matekórákon írt ákom-bákom jegyzeteket akkurátusan átnéztem, és gyöngybetűkkel letisztáztam, ami sokszor a hajnali órákban fejeződött be. Másnap aztán hullafáradtan próbáltam túlélni a hat tanórát. Egyszer a matekórán a padra borulva elaludtam. Hirtelen felébredve, a fejemet épp csak félig felkapva, hunyorogva kezdtem kisilabizálni, hogyan is áll a másodfokú egyenlet megoldása a táblán. Kavics pont az én padom mellett sétált el, és gyengéd, puha mozdulattal visszanyomta a padra a fejem...

Kavics egyszer adott nekünk egy fogós geometriai feladványt, ami teljesen izgalomba hozta az osztályt. Hetekig megszállottan próbálkoztunk a megoldással, volt, hogy a tízórai szünetben is fürtökben görnyedtünk egymásra valamelyi-

kőnk matekfüzete felett. Egyik matekórán – amit szokás szerint a megoldhatatlan feladvánnyal kezdtünk – Kavics lassú, méltóságteljes lépésekkel járkált a padsorok között a feszült, néma csendben. Bele-bele pillantott a nyitott füzetekbe, melyek lapjain egyre csak nőtt a végső elkeseredésben berajzolt újabb és újabb érintők, szelők és sokszögek dzsungelé. Egyszer csak rápillantott az én firkámra, megállt, és gratulált, hogy megvan a megfejtés végre! Fogalmam sem volt, melyik véletlenül behúzott vonal lehetett az aranyat érő, de ezt tökéletesen leplezve, egykedvűen szemléltem tovább az ábrámat. Osztálytársaim viszont azonnal lázba jöttek, és legalább tízen ugrottak rá a füzetemre egymás kezéből kikapkodva azt: mutasd, mutasd! Sejtelmes mosollyal, megdicsőülten dőltem hátra a padban, hadd keressék azt a vonalat...

[Bazsola:] Elsőben nem volt fizikaóránk. Amikor második elején bementünk a lejtős fizikaelőadóba (ez önmagában is tiszteletet parancsolt), Horváth Gábor tanár úr (magas, jó kiállású férfi, átható tekintettel) állt a katedrán, és nem szólt semmit. Jó idő telt el, amíg elcsendesedtünk, jobban mondva pissenés se volt. Akkor megszólalt: „A gimnáziumi fizikaoktatás leg-

nagyobb gátja a matematikai ismeretek hiánya. Ez ennél az osztálynál nem áll fenn. Ezért tekintsék magukat fizika tagozatosnak.”

(Bazsola, alias Székely Balázs 1989-ben szerzett geofizikus és csillagász oklevelet az ELTE-n, azóta az ELTE Geofizikai és Űrtudományi Tanszékén tanít, 2010 óta habilitált egyetemi docensként. 2001-ben szerzett doktori fokozatot (geológiából) a Tübingeni Egyetemen. 2007–2013 között posztdoktor volt a Bécsi Műszaki Egyetem Fotogrammetriai és Távérzékelési Intézetében, 2013-tól 2017-ig Humboldt-ösztöndíjas a Freibergi Egyetem Interdiszciplináris Ökológiai Központjában. 2023-ban az Országos Tudományos Diákköri Tanács Mestertanár Aranyéremmel tüntette ki.)

[Tóthúr:] Sosem szerettem a történelmet tanulni: a matematikai egyenleteket könnyedén megjegyeztem, de évszámokat nem, mert annak „nem volt értelme”. Gyapay tanár úr ennek ellenére megragadott. Egyszer például ezt mondta: „Ha tudni akarjuk, mi történt egy adott időszakban, a tiltó törvényeket kell elolvasni. Ha a törvény megtiltja a jobbágyok költözését, az azt jelenti, hogy a jobbágyok költöztek.” Ezt rendkívül szellemesnek találtam. Másik élményem az volt, amikor a tanár úr 1983-ban, a szocializmus kellős közepén közölte, hogy az 1956 utáni magyar időszakot nem fogja tanítani, és az érettségien nem lesz kérdés ebből az időszakból. Természetesen ott-hon mindenki bátran kritizálta a rendszert, de ennek hangot adni egy gimnáziumi órán, nos, ez valódi bátorság volt.

Kavics tanár úr hamar tisztázta, hogy nem a jegyekért tanulunk. Egyik órán például minden különösebb ok nélkül kiosztott pár embernek ötösöket. Kicsit meghökkenem, de megértettem az üzenetet. Kavics néha feladott addig megoldatlan problémákat is, például: mi a legrövidebb karakter sorozat, ami csupa a és b betűből áll és tartalmazza az összes N betűs szót. Pl. ha $N = 2$ akkor az $aabba$ tartalmazza mind a négy szót (aa , ab , ba , bb) pontosan egyszer. Sikerült megoldanom a problémát tetszőleges N -re egy szép geometrikus megközelítéssel. Roppant büszke voltam! Kavics elvitt egy matematikushoz, aki kedvesen közölte, hogy nagyon szép a bizonyításom, de ez egy jól ismert eredmény, és hosszan értekezett különböző általánosításokról, amelyekhez nem tudtam hozzászólni. Mindenesetre ez adott némi bepillantást abba, hogy mi a különbség a középiskolai és a profi matematika között.

(Tóth Gábor 1989-ben fizikus és angol szakfordítói diplomát szerzett az ELTE-n. 1993-ban asztrofizikából doktorált a Princeton Egyetemen. Főbb munkahelyei: ELTE Atomfizikai Tanszék (asztrofizika), Utrecht Egyetem Csillagászati Tanszék, University of Michigan Űrfizika Tanszék, jelenleg is itt dolgozik kutató professzorként. A michigani egyetemen a világ vezető űrfizikai modelljének (Space Weather Modeling Framework) fő fejlesztője, a szoftvert a NASA és a NOAA Űridőjárás Előrejelző Központja évek óta használja.)

[Judy:] Kavics és Gyapay tanár urak órái mellett sok élményben volt részem Varga György „Georgy” angolóráin is, akinek a segítségével még Júliát is eljátszhattam angolul, amikor előadtuk a Rómeó és Júliát. Bár, ahogy Júlia meghalt a színpadon, azonnal fölültem, ami nagy derűtséget keltett a nézőközönség körében. Az orosz nyelvet nem szerettem annyira, de mivel jó voltam oroszból, orosztanárunk, Tomori Lajosné „Tyotya Jéva” folyamatosan szorgalmazta, hogy vegyek részt a „Ki tud többet a Szovjetunióról?” c. versenyen. Végül beadtam a derekam, mert szerettem a tanárnőt, de folyamatosan szégyenkeztem, mikor a villamoson a „Szovjetunió” című folyóiratot kellett olvasnom, hogy felkészüljek a versenyre.

(Ádám Judit külkereskedelmi üzemgazdász, idegenvezető, utazásszervező, angolból, németből, oroszból tett felsőfokú, olaszból középfokú nyelvvizsgát. Édesanyjával és testvérével közös cégük keretén belül sok utazást szerveztek Európa minden részébe, illetve Izraelbe is. A munkája egyben a hobbija is, nagyon szereti az utazást és a történelmet, és hivatásának érzi, hogy megismertesse Budapest és Magyarország szépségeit és történelmét az ide érkező külföldi vendégekkel.)

[Lacus:] A tablónk több szempontból is rendhagyóra sikeredett. Mind a készítése, mind a tartalma, mind az „élete” meglehetősen egyedivé teszi. Ami most a folyosón lóg, már a harmadik realizációja, ami a másodiknak a 25. érettségi találkozóra (2008) készült digitális felújítása (mivel az elődjét kikezdte a padlás ördöge az idő vasfogával összefogva). Az első verzió pedig körülbelül egy hetet élt. Lemaradt róla a két akkori (általunk különösen nem ismert, de nem is igen kedvelt) igazgatóhelyettes. Ez valakinek feltűnt a Hungária Kávéház kirakatában elhelyezett tablónk szemléltése közben és jelezte a vezetésnek, így beszédtek a „hiányos” terméket. Még szerencse, hogy az egész mű kalákában született Antóniaék meglehetősen tágas otthonában, a Sáfrány utcában. Magunk szereztük be a kartont, a betűsablon-

nokat, a merevítő léceket, ragasztót, és hívtuk elő a tablóra felkerült saját készítésű fényképeket. Így aztán egy újabb vidám napot tölthettünk el a második mű megalkotásával, ami persze némi koncepcióváltást is igényelt a bővült alapanyag miatt. De megoldottuk.

[Tóthúr:] A tablónkon ez állt: „A szeretet soha el nem fogy /Pál apostol/”. Én nem vagyok vallásos, de nagyon büszke voltam arra, hogy adtunk egy fricskát a szocializmusnak azzal, hogy a Bibliából idéztünk.

3. Versenyek

[Tóthúr:] A Fazekas számomra felszabadító élmény volt. Itt megtanultam, hogy legyen önbizalmam, hogy a maximumra törekedjem, és azt kitartó munkával és kreatív gondolkodással el is érjem. Kiváló osztályközösségünk volt, az érettségi után még éveken át nyaraltunk és szilvesztereztünk együtt. Ma is a legjobb barátaim többsége volt osztálytárs. Nagyon szívesen emlékszem vissza Kavics tanár úr matekóráira, Horváth Gábor fizikaóráira, a matematika olimpia előkészítő Reiman-szakkörre, matematika- és fizikaversenyekre. A matematikai és fizikai diákolimpiák hatalmas élményt jelentettek.

A különböző versenyek fontos részét képezték az oktatásnak. A heti 8 matekóra mellett Kavics javasolta a KöMaL feladatmegoldó versenyét, számos szakkört, és az olimpiai előkészítő szakkört, amit Reiman István a Műszaki Egyetemen tartott. Itt jöttem rá, hogy nálam sokkal gyorsabb és okosabb diákok is vannak, nincs ok az elbizakodottságra. Hónapokig tartott, mire végre egy problémát elsőként oldottam meg. De szó sem volt versenystállóról, ha ez alatt valamiféle ellenséges hangulatot értünk. A mellettem ülő két évvel idősebb és százszor nagyobb tudású diák kedvesen magyarázott és segí-

tett. Máig emlékszem a sárkány görbére (azóta se tudom, miért nem metszi önmagát), amit Tóth Viktor mutatott nekem. Az almatáborban az x az x-ediken egyenlő kettő egyenlettel szórakoztatott egy felsőbb éves diák. A gimnáziumi matek táborban délelőtt példákat oldottunk meg, délután frizbiztunk (volt egy eredeti amerikai frizbim, amit egy nagynéni küldött postán).

[Soma:] Balatonfenyvesen az egyik csendespihenő alatt kimentünk Tóthúrral frizbizni. Dobálás közben az egyik geometriai feladról beszélgettünk. Idővel már nem ment fejben, leültünk és a porba rajzolva gondolkodtunk rajta. Ekkor ért oda Kavics tanár úr, aki azért indult, hogy ránk szóljon, a csendespihenő alatt vagy pihenjünk, vagy feladatokat oldjunk meg. Aztán inkább odaállt mellénk, és beszállt a feladatmegoldásba.

Talán harmadikban történt. Kavics tanár úrnak elege lett, hogy sosem csináljuk meg a leckét. Bevezette, hogy minden óra elején röpdolgozatot írunk, melyben a házi feladatot kellett megoldani. Többen vállaltuk a „kockázatot” és továbbra sem csináltunk házi feladatot, hanem helyben, a röpdolgozat írása közben oldottuk azt meg. Ekkor már Tóthúr volt a padtársam (igen, ő nyert mindenféle OKTV-t meg olimpiát), és egymás helyett írtuk ezeket a röpdolgozatokat. Ő (zöld tollal) az én nevemben, én a szokásos kék tollal az ő nevében. Sokáig jól is működött a „rendszer”, mindketten könnyedén oldottuk meg a feladatokat. Mígnem egyszer Kavics valami nagyon „ocsmány” integrált adott fel leckének. Tóthúr is csak verejtékezve jutott el a helyes megoldásig (az én nevemben), míg én bizony csak nagyjából 80%-ig jutottam (az ő nevében). Én megkaptam az 5-ösömet, míg ő csak 4-est kapott (az összes többi jegy ≤ 3 -as volt). Ez jól is hangzott, amíg Kavics büszkén rám nem nézett, és megkért, mutassam meg a többi „tudatlannak”, hogyan is kell megoldani a feladatot. Kimentem a táblához, és elkezdtem a levezetést (tudtam, hogy jó úton jártam, hiszen Tóthúr is 4-est kapott), de nem tudtam a végét. Persze Tóthúr kezében már ott volt a kijavított dolgozata (amit én írtam), és látta, hol lesz a baj. Rendes volt, menet közben valahogy még megsúgta, hogy „a végén helyettesíts tangens alfa felet, és kijön”. Szóval nem égtem be.

Egyik kedvenc versenyem az osztály költőversenye volt. Antónia és Boriska viszonylag közel eső születésnapja volt a megadott téma. Hexameterben írt költeményem első díjat nyert:

Kettős születésnapra

*Tónia és Bori szép születésnapotok,
Már legalább is az átlagot érte, eljőve ím hát,
S mit zenghet a költő?
Életetek fonalát Zeusz hosszúra nyújtja!*

*Versemnek velejét ha hiába keresnéd,
Itt hol a sok há alliterál,
Ne csodálkozz!
A ritmus a lényeg.*

4. Munka

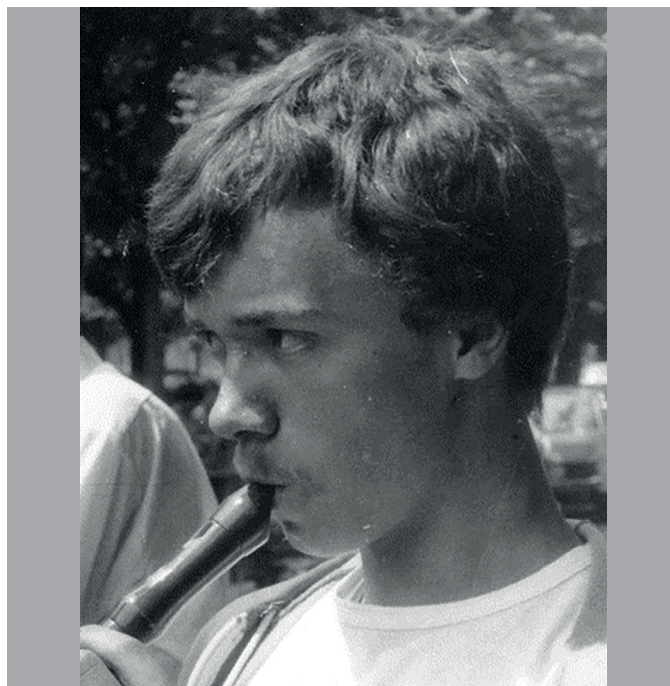
[Csábos:] A közös gondolkozás híve vagyok. Egyetemi óráimon biztatom a hallgatókat, hogy tanuljanak együtt. Legtöbb kutatási eredményem társszerzős. Szerintem a közös kutatások sokkal gyümölcsözőbbek, mint az önálló munkák. A hallgatóknak kutatási témákat adok, amiben aztán közösen próbálunk eredményeket elérni. Eddig 14 PhD dolgozat és több mint 50 tudományos diákköri munka készült témavezetésemmel.

[Tóthúr:] Máig büszke vagyok arra, hogy Csabával harmadikosként megoldottunk egy pénzdíjas Erdős Pál-problémát. A feladatot Erdős Pál akadémiai előadásán hallottuk, amit kifejezetten amatőröknek szánt, azaz csupa elemi problémát mutatott. Az volt az egyik kérdés, hogyan lehet minél több N -nél kisebb számot kiválasztani úgy, hogy nincs köztük négy szám, ami páronként relatív prím. Könnyű megsejteni, hogy a 2, 3 és 5 többszörösei a legjobb választás, de a bizonyítás már nem olyan könnyű. Csabával összehoztuk talán egy délután alatt. A megoldás meg is jelent (a szerkesztőnek remek ötletei voltak általánosítani, de engem nem izgatott) és a pénzdíjat is megkaptuk... Éppen ez az előadás döntötte el számomra, hogy fizikus leszek. Ugyanis nem értettem, hogy mi haszna ezeknek a problémáknak, amelyekkel a leghíresebb magyar matematikus foglalkozott. Annak ellenére, hogy nem lettem matematikus, az Erdős-számom 3 (azaz van olyan társszerzőm, akinek a társszerzője írt cikket Erdős Pállal), és pedig két különböző úton is. Az egyik Csaba, akinek az Erdős-száma 2.

[Jules:] Mindannyiunk szeretett matematikatanára, Kavics éppen a Fagnano-problémáról mesélt a táblánál. (Adott hegyes-

szögű ABC háromszögbe melyik a beírható legkisebb kerületű XYZ háromszög? X, Y, Z a háromszög három oldalán van.) A szép megoldás csak elemi geometriai eszközöket használt (tengelyes tükrözés): először az AB oldalon rögzített X -hez keressük meg Y és Z -t, majd X -et mozgatjuk az AB oldalon stb. „Így mutatta meg nekem ezt a bizonyítást Fejér Lipót, a mes terem” – fejezte be Kavics.

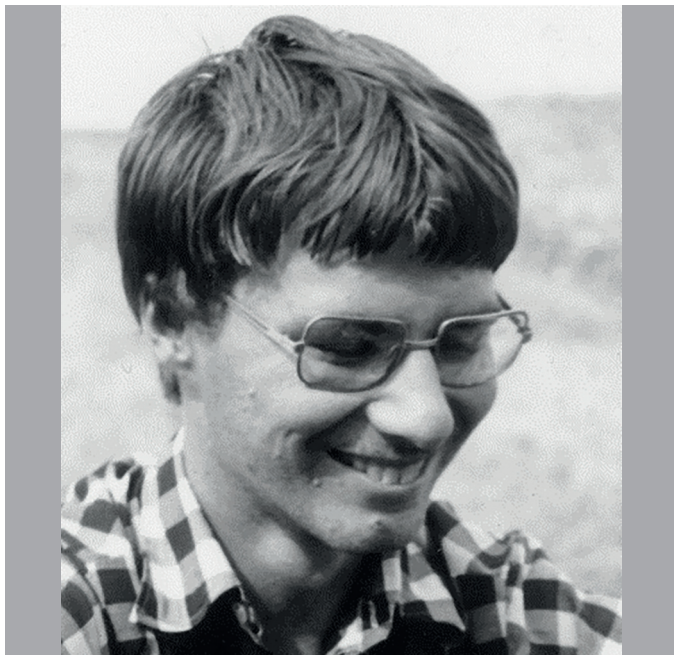
A 2000-es években együtt birkózunk egy B osztályban a Fagnano-feladattal. A feladatra még berlini diák korában elegáns megoldást talált Fejér Lipót, a későbbi neves matematikusunk – idézem, és közösen összehozzuk a megoldást. „Így ismertette meg ezt a bizonyítást Fejér Lipót Kavicssal, az én matektanárommal. Ő megmutatta nekem, mikor középiskolás voltam; én pedig így adom tovább nektek” – mondom a csoportnak.

(Jules Orosz Gyulaként is ismert. Az ELTE TTK-n végzett 1989-ben matematika-fizika-számítástechnika szakon, az ELTE PPK-n tett pedagógus szakvizsgát. Az egyetem után rögtön a Fazekasba került, jelenleg is nálunk tanít. Jó néhány könyv és tankönyv szerzője, munkájáért több szakmai elismerést is kapott: Graphisoft-, Ericsson- és Beke Manó-díjas tanár.)

[Bandesz:] Kissé lassan vettem fel a matek tagozat ritmusát, és jöttem rá, hogy itt sok okos ember között vagyok, és sokkal többet kell teljesítenem. Első év végén hagytam fel valójában nem túl biztató focis karrieremmel és éltem Kavics tanár úr biztatásával: „teher alatt nő a pálma”. Országos versenyeken először kémiából, majd matekból és fizikából értem el eredményt, amihez a Fazekas-verseny biológiai helyezése jött még. Ezek után nem is tudtam, hova menjek egyetemre. Ehhez a másik meghatározó tanárom, Gyapay Gábor úr (történelem) adhatott lökést... Így a Közgázra mentem.

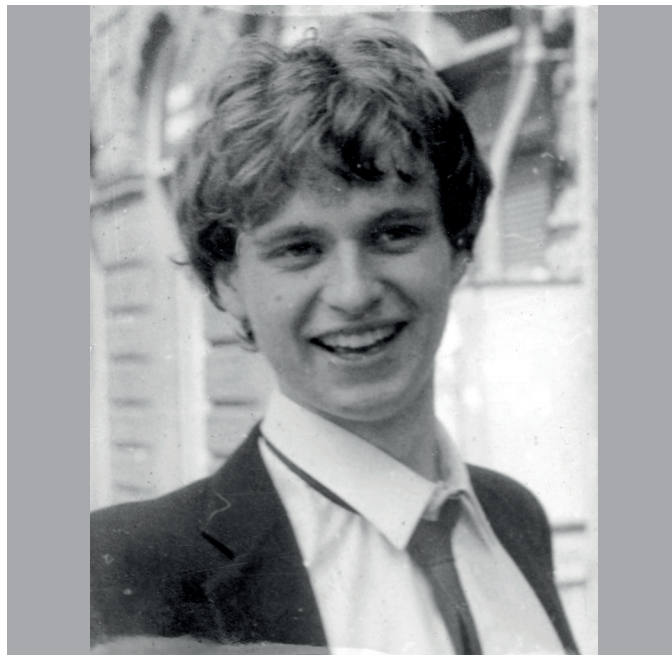
Az egyetemet követően egy tanévet töltöttem Londonban, majd a Pénzügyminisztériumba kerültem. 1995-ben újabb kihívás a kelet-közép-európai régióból először itt létrejövő államadósság-kezelő szerv volt, melynek én lettem az első munkatársa. Magas szintű államadósság-kezelés ott van, ahol nagy az államadósság – ez Magyarországra is igaz. 20 év múl-

va kineveztek második számú vezetőnek, ami szakmailag sok kihívást jelent, miközben fontos döntések közelében vagyok. A magyar államadósság-kezelés azért is érdekes, mivel itt szinte a nulláról kellett egy sokoldalú és fejlett rendszert megvalósítani. Sok országot érdekelnek ezek a tapasztalatok, amelyeket van is lehetőségem átadni.

(Bandesz – Réz András – a Budapesti Közgazdasági Egyetemen (Corvinus) diplomázott közgazda-szociológus szakon 1989-ben, majd ugyanitt lett egyetemi doktor. A Pénzügyminisztériumot követően az Államadósság Kezelő Központban dolgozott közel 30 évig, az utolsó 9 évben vezérigazgató-helyettesként. Munkáját 2023-ban Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel ismerték el.)

[Zoltán:] Érettségimél még nem tudtam, mi legyek. Egyik szellemem az orvosira jelentkezett, így én is. Őt felvették, engem nem. Mérges voltam az orvosi egyetemre, inkább informatikusnak álltam. Íróasztal mögött dolgoztam, egy hónapig bírtam, igazi munkát akartam. Kerestem és találtam, a Tűzoltó utcai Gyermekklinika műtőjében. Első nap: két éves gyermek nyitott szívvel fekszik a műtőasztalon, lehűtve, testen kívüli keringéssel, épp egy lyukat foltoztak a szívében. Óriás monitorok, olyan csipogás, mint egy úrbázison. Már tudtam, mit akarok...

A következő évben felvettek a SOTE-ra, népköztársasági ösztöndíjjal summa cum laude végeztem. Könnyebb volt, mint a Fazekas. A vizsgaidőszakokat versenyeredményekkel rövidítettem le, ezt a módszert a Fazekasban tanultam. Az Apáthy (Bethesda) Gyermekkórházba vettek fel gyermeksebésznek. Azóta ennek élek, gyerekeket operálok daganattal, súlyos fej-

lődési rendellenességekkel, vagy éppen nemi zavarok miatt. Európai gyermeksebész szakvizsgát tettem. A világ legjobb kórházaiban tanultam, hogy hazahozzam, amit ma az egészségügy tud.

(Jenővári Zoltán 25 éve egyetemi osztályvezető a Tűzoltó utcai Gyermekklinikán.)

[Nyúl:] 1997 óta tanítok az USA-ban matematikát. Kavics képe 26 éve az irodám falán lóg. Rendszeresen elmesélem tanítványaimnak, neki köszönhetem, hogy egyetemi matematikatanár lettem. Mindannyian szerencsések voltunk, akikre a Kavics- féle bölcsesség és elfogadás sugárzott négy éven át. Sosem felejttem el azt a végtelen, mégis személyre szóló, feltétel nélküli szeretetet, ami Kavicsból áradt mindannyiunk felé. Ezzel a szeretettel végzem a munkám és ezt adom tovább, amikor diákokat vagy tanárokat képezek. Kavics boldog ember volt. Nem a szó hétköznapi értelmében értem ezt, mert Kavics boldogsága ennél mélyebb volt, nem földi forrásból fakadt. Ennek a Kavics-féle boldogságnak a megtalálása és megismerése lett a célom emberként is.

[Judy:] A Fazekas után a Pénzügyi és Számviteli Főiskola Külkereskedelmi Szakára nyertem felvételt, ahol külkereskedelmi üzemgazdászként diplomáztam, aminek feltételeként angolból és oroszról felsőfokú nyelvvizsgát tettem. A Pharmatrade Külkereskedelmi Vállalatnál kezdtem a pályámat üzletkötőként, amit nagyon szerettem, mert sokat utazhattam. Miután megszülettek a gyerekeim, a férjemmel közös cégben dolgoztam importörként. Mivel négy gyerek mellett nem tudtam visszamenni a külkereskedelembé, elvégeztem az idegenvezetői OKJ-s tanfolyamot, később az utazásügyintézői tanfolyamot, és azóta idegenvezetőként dolgozom angol, német és olasz nyelven, illetve kirándulásokat és utazásokat szervezek magyar csoportoknak a saját cégem keretében.

[Boriska:] Az ELTE-n biológia-matematika szakra akartam menni, de ilyen „formabontó szakpárra” nem volt lehetőség akkoriban, ezért biológia-kémia szakra kerültem. Férjem a patrónus osztály tagja volt, 1986-ban házasodtunk össze. Négy gyerekünk mind különböző hivatást – történész, állatorvos, villamosmérnök és dietetikus – választott. Nagy örömünkre mind egyiküknek családja van mára, így már 11 unokánk született.

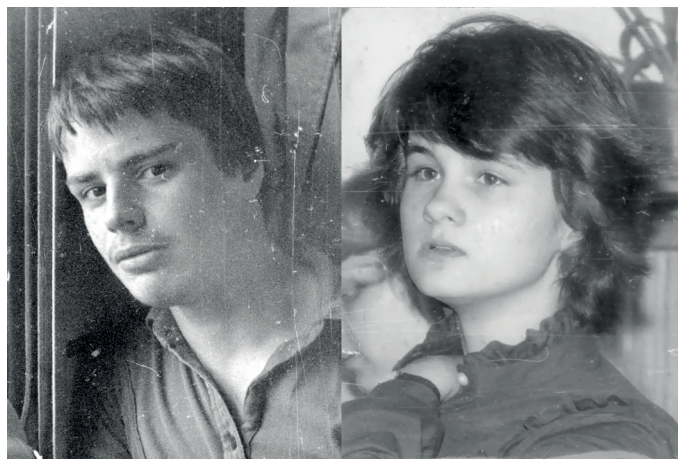
Mivel gyermekeim hamar születtek, így először biológusként helyezkedtem el rövid időre. Az otthon töltött évek alatt éreztem úgy, hogy fontos lenne kialakítani egy közösséget. Így egy anyatárssal létrehoztunk egy Baba-mama klubot, melyet hét évig vezettem, és a tagok ma is baráti társaságként működnek. 2000-ben kezdtem el tanítani, egy akkor induló katolikus iskolában. Sok-sok ügyetlenséggel, nehézséggel kellett megbirkóznunk. 14 éven át én voltam az egyetlen kémiatanár az iskolában, még a kémcsőállványokat is a szomszéd bácsival készítettük farostlemezből. 10 évig osztályfőnök, 7 évig igazgatóhelyettes voltam. Úgy érzem, az iskolában is a közösségépítés, és a Kavicstól tanult emberi méltóság tisztelete volt számomra a legfontosabb. Sokszor használtam is a fordulatait: *Ne maradjon el a sikerélmény! = Ne felejtse el letörölni a táblát; vagy: Egy rózsaszál szebben beszél, de egy ábra többet mond!*

(Györgyi Borbála, férjezett nevén Székér Borbála 1988-ban végzett ELTE-n biológia-kémia szakon, majd közoktatás-vezetői szakvizsgát és szaktanácsadói Mesterpedagógus minősítést szerzett. Eleinte biológusként, majd 2000–2020 között tanárként, igazgatóhelyettesként dolgozott a Szent Benedek, később új néven Szent II. János Pál Iskolaközpontban. 2020 óta a Katolikus Pedagógiai Intézet munkatársa, pedagógiai szakértő. Az Öveges

József Tanáregylet elnökhelyettese.)

[Soma és Paula:] Mi annak idején osztálytársak voltunk, 1988 óta pedig házastársak vagyunk. Négy gyermekünk született, akikre nagyon büszkék vagyunk, akárcsak a legtöbb szülő. Mindannyian nagyon klassz emberek lettek.

(Somló József fizikus, egyetemi doktor, kandidátus. 1989 és 1996 között elnyerte az akadémiai ifjúsági díjat, 2002-ben a Master of Business Administration címet. Több mint 20 éve informatikai projekteket vezet külsős tanácsadóként nagy magyar cégeknél.)

(Tusnády Paula matematika-fizika szakos tanár, aktuárius. Egyike annak a pár embernek Magyarországon, aki igazán ért a Szolvencia II szabályozási rendszerhez. A gyakorlati tudományok – főzés, szabás/varrás, építkezés, bármiféle szerelés, barkácsolás – professzora.)

[Gyurci:] Úgy alakult, hogy csak másfél évet maradtam az osztállyal. 1980 decemberében számomra is meglepő hirtelenséggel Angliába költöztünk. Az a másfél év mégis mostanáig meghatározó volt számomra az osztály, a tanáraink és az iskola szellemiségének hatása miatt. Mai szemmel visszatekintve tényleg All Star tanár csapatunk volt: Kavics, Higany és Gyapay tanár urakkal és Tornyosiné tanárnővel. A Horváth Mihály térről hirtelen kiszakadva először egy kelet-londoni, közepesen haladó fiúiskolába csöppentem, ahol az angolt és az ottani tanrendet kellett tanulnom. Viszont folytattam postán a KöMaL-t, az osztálytársak megosztották a nagy témákat, ki milyen könyveket olvas, milyen filmeket néz: Astrid kifejezetten szé-

pen vezetett Kavics-jegyzeteit három évig mindig megkaptam nyaranta. Ezek tartották bennem a lelket két évig, amikor is végül sikerült bejutnom a Trinity College Cambridge-be. Négy év matematika után munkát kerestem Londonban... lassan 37 éve a bankszektorban ragadtam. Viszont mindig velem maradt osztályunk tudásszomjas, kiválóságra törekvő és egymást inspiráló egészséges versenyzése, ami egy barátian összetartó, máig működő közösségérzéssel társult.

5. Katonaság

[Tóthúr:] A katonaság büntetés volt. A cél, megleckéztetni a leendő értelmiséget. Ennek megfelelően nálunk idősebb katonákkal voltunk összezárván, akik nem mentek egyetemre, ezért másfél évet kellett szolgálniuk, míg mi csak egyet (elvileg az egyetem után még fél év lett volna, de ezt meg lehetett úszni, én például azzal, hogy doktorit csináltam). Így azután gyűlöltek minket, és a katonaság módot adott arra, hogy bosszút álljanak. Színesítésnek büntetett előéletűeket is soroltak közénk, ennek köszönhetően megtekintettem egy késelést, pár másodperc alatt történt, szerencsére csak kisebb sérüléssel járt. Sok mindent tanultam a katonaság alatt, többek között, hogy a munkásosztály és a vele szövetséges parasztság nem kedvel minket, leendő értelmiségieket, akik nem dolgozunk, hanem fehér köpenyben üldögélünk egy íróasztalnál, és ami még ennél is rosszabb, szemüvegesek vagyunk.

[Bazsola:] A Fazekas egész életében elkísér. Immár tízszer annyi idő telt el, mint amennyit a gimnáziumi évek jelentettek, mégis sok dolog úgy van előttem, mintha a minap történt volna. Hogy mennyire meghatározó az az összetartás, amit a Fazekas jelent, itt egy olyan témát szeretnék előhozni, ami valószínűleg nem népszerű, ám kiválóan mutatja azt, amire gondolok.

Annak idején, ahogy édesanyám mondta, úgy volt, hogy „ha jól tanulsz, elmehetsz katonának”. Igen, mi fiúk a sikeres egyetemi felvételi után nem az egyetemen kezdtünk össze, hanem egy kellemes augusztusi napon bevonultunk a Magyar Néphadseregbe, úgynevezett előfelvételis (közkeletű néven: tápos) katonának. Ez azért nem volt annyira örömteli, de a Fazekas itt is segített: a felsőbbévesek, akik akkor már leszereltek, előtte tartottak nekünk, leendő „kopaszoknak” eligazítást, hogy mire kell figyelni az egyes laktanyákban. Mi, TTK-sok mind a kilencen Lentibe kerültünk, és azt a kiváló tanácsot

kaptuk, hogy amit az épp leszerelt (immár egyetemista) felsőbbévesek mondanak, azt most jegyezzük meg, csináljunk úgy, ahogy mondják, még akkor is, ha nem értünk belőle semmit.

Ez óriási segítség volt! Már a laktanyába érkezéskor követjük az utasításokat, így történhetett az, hogy legtöbb esetben nem egyedül kerültünk az egyes alakulatokhoz, hanem párosával. Amikor az elején sorba állítottak és beosztottak minket, együtt kellett maradnunk, amennyire csak lehetett. Emiatt (no és a későbbi szerencse is úgy hozta), Sz betűsként Tóthúrral kerültem egy alegységbe. 40 év után is azt mondom, lehet, hogy

ez az életemet mentette meg: az ő bölcsessége (mint a történetekből kiderül, ő már a gimnázium elején is nagyon bölcs volt, a szó szoros értelmében), humora, okossága, taktikai érzéke egész idő alatt olyan szellemi és lelki támaszt adott nekem, ami a túléléshez nélkülözhetetlen volt. Az elmesélésekből úgy gondolom, hogy más alegységeknél, illetve más laktanyákban is (Zalaegerszeg, Szombathely) az osztálytársak sokat jelentettek egymásnak az életünknek ebben az embert próbáló szakaszban. Én mindenképpen köszönettel tartozom ezért.

Regisztráció és gyülekező a Fazekas előtt (2010)

„Száz kicsi gólya fújja a nótát!” – A gólyatábor története mozaikokban

Prológus

Korábbi, az iskola évkönyvében megjelent írásaim (2023: *A Lúd-avató története 1996-tól 2006-ig*, 2024: *A Fazekas+ Fesztivál története*) elején sosem szólítottam meg az olvasót közvetlenül, most azonban mást kívánok a körülmények. A gólyatáborról ugyanis nehéz olyan stílusban írni, ahogy eddig tettem. A szer-

vezőkkel és más csoportvezetőkkel egyetértve azt vallom, érdemes a gólyatábor egyes elemeit titokban tartani, nehogy „lelőjük a poént”. Amikor 2021-ben a saját gólyatáboromra készültem, természetesen én is megnéztem az előző évek aftermovie-jait, és ezután azt hittem, nagyjából tudom, hogy néz ki egy fazekasos gólyatábor. Megérkezve nagy meglepe-